

ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ 2023 ԹՎԱԿԱՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՎ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ
2023 ԹՎԱԿԱՆ**

ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) 2023 թվականի գործունեության կատարողականի գնահատումն իրականացվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածով սահմանված և ՀՀ կառավարության 2015 թվականի հունիսի 25-ի N 693-Ն որոշմամբ հաստատված չափորոշիչները և հաշվի առնելով Տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի 2019 թվականի հունիսի 11-ի N 03 որոշմամբ հաստատված «ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի գործունեության կատարողականի գնահատման մեթոդաբանությունը»:

1. ՆՊԱՏԱԿԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

1.1 Տեսչական մարմնի գործունեության հիմնական նպատակին հասնելու մակարդակը.

	ՈԼՈՐՏ	ՑՈՒՑԱՆԻՇ (%)	
		2022թ.	2023թ.
1	Դեղերի շրջանառություն	5.2	5.2
2	Բժշկական օգնություն և սպասարկում	1.5	0.8
3	Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	3.4	1.9
4	Աշխատանքային իրավունք	7.2	5.3
5	Աշխ. անվտանգություն		5.4

1.2 Ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը.

	ՈԼՈՐՏ	ՑՈՒՑԱՆԻՇ (%)	
		2022թ.	2023թ.
1	Դեղերի շրջանառություն	5.2	4.9
2	Բժշկական օգնություն և սպասարկում	0.8	0.2
3	Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	11.9	1.7

4	Աշխատանքային իրավունք	7.2	5.3
5	Աշխ. անվտանգություն		5.8

1.3 Ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները¹.

Ռիսկի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար հատկացված մարդկային ռեսուրսները ռիսկի գնահատման, ստուգումների պլանավորման և վերլուծությունների վարչության կադրային ներուժն է, իսկ ֆինանսական միջոցները՝ վերջիններիս աշխատավարձերը և խրախուսումները: Այլ լրացուցիչ ֆինանսական հատկացումներ տարվա ընթացքում չեն եղել:

Տեսչական մարմնի հաստիքացուցակով վարչությանը հատկացված է 9 հաստիք՝ 1 վարչության պետի, 7 գլխավոր մասնագետի և 1 առաջատար մասնագետի:

Ներկայումս թափուր են գլխավոր մասնագետի 2 հաստիքները:

1.4 Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները.

Տարվա ընթացքում իրականացվել է **5777** իրազեկման միջոցառում (2022թ.¹ **23808**): Ըստ վերահսկողության ոլորտների՝

	Դեղերի շրջանառություն		Բժշկական օգնություն և սպասարկում		Սանիտարահամաճ. անվտանգ. ապահովում		Աշխատանքային իրավունք	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Միջոցառումների թիվ*	1626	115	534	111	16033	566	4169	2982

* 2003 միջոցառում ընդհանուր բնույթի է:

Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցառումներն իրականացվել են համապատասխան ոլորտային ստորաբաժանումների, ինչպես նաև իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնի աշխատակիցների միջոցով:

¹ Այս չափորոշիչի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում տարին:

Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար Տեսչական մարմնի կողմից ֆինանսական լրացուցիչ միջոցներ չեն հատկացվել:

1.5 Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականություն մշակող պետական մարմիններին ներկայացված առաջարկների քանակը².

Հաշվետու ժամանակահատվածում ներկայացվել է 29 առաջարկություն (2022թ.՝ 19): Միաժամանակ՝ քննարկվել և կարծիք է ներկայացվել տարբեր գերատեսչությունների կողմից մշակված 28 նորմատիվ իրավական ակտի նախագծի վերաբերյալ (2022թ.՝ 24):

2. ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

2.1 Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը.

Ըստ անհրաժեշտության ստուգումների ընդհանուր միջին ցուցանիշը 7.7 օր է (2022թ.՝ 9.3 օր): Ըստ ոլորտների՝

	ՈԼՈՐՏ	ՑՈՒՑԱՆԻՇ (օր)	
		2022թ.	2023թ.
1	Դեղերի շրջանառություն	8.8	8
2	Բժշկական օգնություն և սպասարկում	9.2	7.6
3	Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	10.5	6.4
4	Աշխատանքային իրավունք	9	7.7
5	Աշխ. անվտանգություն		6.9

2.2 Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում ստուգումների քանակը՝ ստուգումների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ.

	ՈԼՈՐՏ	Ստուգումների ընդհանուր քանակ		Բարձր ռիսկ. ստուգումների քանակ	
		2022	2023	2022	2023
1	Դեղերի շրջանառություն	89	172	74 (83.1%)	169 (98.2%)

² Այս չափորոշիչի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում կիսամյակը:

2	Բժշկական օգնություն և սպասարկում	77	71	21 (27.3%)	17 (23.9%)
3	Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	114	168	55 (48.2%)	129 (76.8%)
4	Աշխատանքային իրավունք	368	195	368 (100%)	186 (95.4%)
5	Աշխ. անվտանգություն		191		149 (78%)

2.3 Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը.

	ՈԼՈՐՏ	ՑՈՒՑԱՆԻՇ (օր)	
		2022թ.	2023թ.
1	Դեղերի շրջանառություն	12.5	13.3
2	Բժշկական օգնություն և սպասարկում	13.4	12.9
3	Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	15	13.5
4	Աշխատանքային իրավունք	13.6	12.5
5	Աշխ. անվտանգություն		11.8

2.4 Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ) հարաբերակցությունը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին.

Կարգադրագրով տրված առաջադրանքների կատարումը պարզելու նպատակով հրապարակվել է 327 վերստուգման հանձնարարագիր, իրականացվել և ավարտվել է 271 վերստուգում, որից 208 դեպքում խախտումներ չեն հայտնաբերվել (76.7%)՝ կատարվել են կարգադրագրով տրված առաջադրանքները (2022թ.՝ 80.6%):

2.5 Ստուգման ենթարկված օբյեկտների բավարարվածության աստիճանը Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությունից, ընթացակարգերի թափանցիկությունից, տեղեկատվության որակից և Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից.

Հաշվետու տարում ստուգման ենթարկված տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառության, ընթացակարգերի թափանցիկության, տեղեկատվության որակի և Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժության վերաբերյալ բողոքներ չեն ստացվել:

3. ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

3.1 Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակական հարաբերակցությունը.

Տարեկան ծրագրի համաձայն իրականացված ստուգումներ՝ 797, ըստ անհրաժեշտության ստուգումներ՝ 327:

Հարաբերակցությունը 1 : 0.4 է:

3.2 Տեսչական մարմնի վերահսկման երեքից հինգ բարձր ռիսկային բնագավառներում իրավիճակի փոփոխությունը³.

2022թ. ստուգումների ծրագրից 117 տնտեսավարող ընդգրկվել է նաև 2023թ. ստուգումների ծրագրում, որոնց մոտ ոլորտում ռիսկայնության խմբի փոփոխություն չի արձանագրվել: 17-ի մոտ ոլորտների մասով արձանագրվել է ավելացում և պակասեցում:

3.3 Ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները.

	ՈԼՈՐՏ	ՑՈՒՑԱՆԻՇ (մարդկային ռեսուրսներ)	
		2022թ.	2023թ.
1	Դեղերի շրջանառություն	2.9	3.1
2	Բժշկական օգնություն և սպասարկում	3.1	3.1
3	Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	2.8	2.6
4	Աշխատանքային իրավունք	2.8	2.2
5	Աշխ. անվտանգություն		2.3

³ Այս չափորոշիչի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում տարին:

Ստուգման նպատակով իրականացված գործուղումների համար տրամադրվել է 6 808 638 դրամ գումար՝ 403 ստուգման համար (2022թ.՝ 9 179 700 դրամ՝ 284 ստուգման համար):

Մեկ ստուգման համար ծախսված միջին գումարը կազմում է 16 895 դրամ (2022թ.՝ 32 323 դրամ): Ամենածախսատար գործուղումը կազմել է 260 000 դրամ (2022թ.՝ 442 000 դրամ):

3.4 Տեսչական մարմնի, Տեսչական մարմնի աշխատակիցների դեմ բերված դիմում-բողոքների քանակը և դրանց արդյունքները.

Տեսչական մարմնի դեմ բերվել է 423 բողոք, որից 183 բողոք՝ Տեսչական մարմին, 240 բողոք՝ դատարան: Ըստ վերահսկման առանձին ոլորտների, պատկերը հետևյալն է.

Ոլորտներ	Բողոքների ընդհանուր թիվ		Այդ թվում՝			
			Տեսչական մարմին		Դատարան	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Դեղերի շրջանառություն	37	111*	10	23*	27	88
Բժշկական օգնություն և սպասարկում	36	55*	12	40*	24	15
Սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովում	81	52*	37	28*	44	24
Աշխատանքային իրավունք		206*		94*		112*
Աշխ. անվտանգություն	127	7*	65	2	62	5*
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	280*	423*	123*	183*	157	240*

*1-ական բողոք՝ 2 և 3 ոլորտով համատեղ:

183 վարչական բողոքից 34-ը բավարարվել է/բեկանվել է (18.6%):

Տարվա ընթացքում կայացվել է 224 վճիռ/որոշում՝ դատական բողոքարկված գործերի վերաբերյալ, որից 143-ը՝ ի օգուտ բողոքաբերի (63.8%): 2022թ. կայացվել էր 148 վճիռ/որոշում, որից 107-ի դեպքում՝ ի օգուտ բողոքաբերի (72.3%):